

SKOLA

B1

SKOLOTĀJA LAPAS

LESIKA UN LASĪŠANA**ATBILDES**

<p>1.1. uzdevums</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eva 2. Mārcis 3. Liāna 4. Aivars <p>1.2.uzdevums</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aivars 2. Aivars 3. Eva 4. Mārcis 5. Liāna 6. Liāna 7. Aivars, Eva, Mārcis	<p>2.1.uzdevums</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Latviešu valoda 2. Matemātika 3. Vizuālā māksla 4. Mūzika 5. Datorija 6. Ķīmija 7. Sports 8. Ģeogrāfija 9. Fizika 10. Vēsture <p>2.2.uzdevums</p> <p>A 6. B 10. C 7. D 9. E 8. F 2. G 6. H 4. I 5. J 3.</p>	<p>3.1.uzdevums</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I 2. G 3. E 4. A 5. C 6. D 7. B 8. F 9. H <p>3.2.uzdevums</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izlaidums 2. Pēdējais zvans 3. Zinību diena/1.septembris 4. Skolotāju diena
<p>4.1.uzdevums</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ģeogrāfijas 2. Zeme 3. Saule 4. vērtējumu 5. zemu 6. matemātikas 7. simta 8. divas 9. zooloģijas 10. roku 11. ūdenī <p>4.2.uzdevums</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. C 2. A 3. D 4. B	<p>5.1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ikvienu 2. aizraujošā 3. kompetenti 4. jomās 5. uzdod 6. zināmi 7. saņem 8. atrast 9. rosināt 10. detalizētāku <p>5.2.uzdevums</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. C 2. B 3. C 4. B 5. A	<p>6.uzdevums</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lodīšu pildspalva 2. Zīmulis 3. Dzēšgumija 4. Mugursoma

GRAMATIKA

1. uzdevums

➤ Gramatikas viela – darbības vārdi vajadzības izteiksmē.

IEGAUMĒ

Vajadzības izteiksme vienkāršajā tagadnē, pagātnē un nākotnē

Vajadzības izteiksmi veido:

priedēklis *jā-* + darbības vārda vienkāršās tagadnes 3. personas forma.
Piemēram, *jā* + *zīmē* = *jāzīmē*.

Laika formas veido ar palīgdarbības vārda *būt* formām.

Vajadzības izteiksmē darbības vārds ir saistīts ar darītāju datīvā.

Persona datīvā	Vienkāršā tagadne	Vienkāršā pagātne	Vienkāršā nākotne
man, mums	ir jāraksta	bija jāraksta	būs jāraksta
tev, jums			
viņam, viņai; viņiem, viņām			

Vajadzības izteiksmē darbības darītāju lieto datīvā, bet darbības uztvērēju jeb objektu – nominatīvā, nevis akuzatīvā!

Es rakstu vēstulī.

Man jāraksta vēstule.

Virš svītras raksti pareizo vajadzības izteiksmes formu!

PARAUGS

Šodien man **ir jāpiedalās** (piedalīties) kora mēģinājumā.

1. Vakar Zanei koncertā **bija jāspēlē** (spēlēt) vijole.
2. Rīt vēsturē mums **būs jāraksta** (rakstīt) eseja par Latviju.
3. Šobrīd tev **ir jāmacās** (mācīties) dzejolis no galvas, bet pēc tam varēsi iet spēlēties pagalmā.
4. Vai vakar Madarai un Margai **bija jāiet** (iet) uz dejošanas nodarbībām?
5. Mamma saka, ka man **ir jāpiesakās** (pieteikties) skolas apmaiņas programmai.
6. Rīt literatūras stundā mums **būs jānoskatās** (noskatīties) filma par dzejnieku Knutu Skujenieku.
7. Vakar es nevarēju iet uz kino, jo man **bija jāpilda** (pildīt) mājasdarbi.

2. uzdevums

➤ Gramatikas viela – saistītārvārdu lietojums saliktos pakārtotos teikumos.

IEGAUMĒ

Saistītārvārdu *kurš, kura* un *kāds, kāda* lietojums saliktos pakārtotos teikumos

Jautājamās vietniekvārdus *kurš, kura* lieto, ja tiek vaicāts par priekšmetu vai dzīvu būtni no jau zināmas priekšmetu vai dzīvu būtnu kopas.

Piemēram:

Skolēns, kurš spēlēja klavieres, bija no 4. klases.

Jautājamās vietniekvārdus *kāds, kāda* lieto, ja tiek vaicāts par priekšmeta vai dzīves būtnes pazīmi.

Piemēram:

Es nezinu, kāds saldējums tev garšo.

Pasvītro atbilstošo vietniekvārdu!

PARAUGS

Jānis bija pirmais, **kurš** / **kāds** pabeidza rakstīt eseju.

1. Es zinu, **kāds** / **kurš** no jaunajiem skolotājiem mums mācīs folkloru.
2. Jānis ir mans draugs, ar **kuru** / **kādu** es bieži pavadu brīvo laiku.
3. Šodien bija interesanta ģeogrāfijas stunda, **kādā** / **kurā** mēs mācījāmies par Latvijas upēm.
4. Tavs brālis mācās 6. klasē, **kādā** / **kurā** mācās skolas labākie sportisti.
5. Es nezinu, **kādas** / **kuras** ir jūsu zināšanas latviešu valodā.
6. Lelde man stāstīja par grāmatu, **kādu** / **kuru** viņa vakar izlasīja.
7. Mēs zinām, **kādi** / **kuri** pasākumi šajā mācību gadā būs paši interesantākie.
8. Dziesmas, **kādas** / **kuras** mēs dziedāsim koncertā, mums iemācīja diriģents Ints.
9. **Kādas** / **Kuras** ir Cēsis, kur šogad notiks vasaras nometne?

3. uzdevums

➤ Gramatikas viela – pavēles izteiksmes veidošana.

IEGAUMĒ

Pavēles izteiksmes veidošana

Darbības vārds pavēles izteiksmē izsaka pavēli, pamudinājumu, aicinājumu vai lūgumu.

Pavēles izteiksmei nav laiku, bet ir atšķirīgas vienskaitļa un daudzskaitļa personu formas.

Persona	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
Es, mēs	-	Lasīsim! (vienkāršās nākotnes 1. personas forma)
Tu, jūs	Lasi! (vienkāršās tagadnes forma)	Lasiet! (vienkāršās tagadnes vsk. 2. personas celms + <i>-iet, -ieties</i>)
Viņš, viņa; Viņi, viņas	Lai lasa! (vienkāršā tagadne + partikula <i>lai</i>)	

Izteiksmes rādītājs ir izsaukuma zīme teikuma beigās (!).

Lasi teikumus un pārveido darbības vārdus pavēles izteiksmē!

PARAUGS

Skolēni, zīmējiet (zīmēt) rūpīgi!

1. Meitenes, **atveriet** (atvērt) grāmatu 30. lapaspusē!
2. Evelīna, **nāc** (nākt) pie tāfeles un **uzraksti** (uzrakstīt) šodienas datumu!
3. Tagad visi **paņemiet** (paņemt) šķēres!
4. Jurģi, **atbildi** (atbildēt) uz manu jautājumu!
5. Liene, tev labi padodas dziedāšana, tāpēc **nodziedi** (nodziedāt) mums savu mīļāko dziesmu!
6. Skolēni, **atveriet** (atvērt) klades un **pierakstiet** (pierakstīt) jaunus vārduņus!
7. Lai mums būtu jautrāk, **spēlēsīm** (spēlēt) latviešu tautas rotaļu!
8. Pirms himnas visi **piecelieties** (piecelties) kājās!

RAKSTĪŠANA

1. uzdevums

Izlasi tekstus par Tomasu un Katrīnu!

Tomasam ļoti patīk matemātika. Viņam šķiet, ka matemātika iemāca loģiski domāt. Tomasam ir forša matemātikas skolotāja. Viņa prot labi izskaidrot vissarežģītākās formulas.

Katrīna labprāt mācās valodas. Skolā viņa mācās angļu un vācu valodu, bet nākamajā gadā mācīsies arī spāņu valodu. Viņa uzskata, ka valodu zināšanas palīdz saprast pasauli un labi noder ceļojumos.

Uzraksti savas domas, atbildot uz jautājumiem:

- 1) salīdzini Tomasa un Katrīnas domas (kas ir kopīgs, kas – atšķirīgs);
- 2) kuru mācību priekšmetu tu labprāt mācies un kāpēc;
- 3) cik, tavuprāt, liela nozīme mācību procesā ir skolotājam?

Kas ir svarīgi un kad 1. uzdevums ir labi izpildīts?

- Salīdzināti viedokļi.
- Izvērsti un pārliecinoši formulēta sava pieredze / pausts savs viedoklis un tas ir pamatots.
- Vārdu krājums ļauj precīzi un skaidri formulēt domu.
- Doma izklāstīta saliktos paplašinātos teikumos.
- Uzrakstītais teksts ir viegli uztverams, plānveidīgs.

2. uzdevums

Veidojot jautājumus par katru tēmu, ir iespējami vairāki jautājumu varianti un jautājumu veidi.

Iedomājies, ka tev ir jā sagatavo spēles "Gudrs, vēl gudrāks" jautājumi. Lasi tekstu un par katru tēmu uzraksti divus jautājumus!

1. LITERATŪRA	2. LATVIJAS DABA	3. LATVIJAS VĒSTURE
Izcilā latviešu dzejnieka, dramaturga, tulkotāja un sabiedriskā darbinieka Raiņa īstais vārds ir Jānis Pliekšāns.	Gaiziņš ir Latvijas augstākais kalns, un tas atrodas Vidzemē, Madonas novadā.	Latvijas valsti nodibināja 1918. gada 18. novembrī tagadējā Latvijas Nacionālajā teātrī.
4. LATVIEŠU VALODA	5. LATVIJAS KULTŪRA	6. SKOLA
Latviešu valoda ir valsts valoda Latvijā un dzimtā valoda apmēram 1,7 miljoniem cilvēku.	Latvijas Kultūras kanonā, kuru izveidoja 2008. gadā, apkopotas 107 kultūras vērtības astoņās nozarēs.	Latvijā mācību gads sākas 1. septembrī, un to sauc par Zinību dienu.

Paraugs.

1. Kas ir Rainis? / Kāds ir Raiņa pseidonīms?
2. Kas ir Latvijas augstākais kalns? / Kā sauc Latvijas augstāko kalnu? / Kur atrodas Gaiziņš? / Kas atrodas Madonas novadā?
3. Kad nodibināja Latvijas valsti? / Kur nodibināja Latvijas valsti? / Kas notika 1918. gada 18. novembrī?
4. Kura ir Latvijas valsts valoda? / Cik cilvēkiem latviešu valoda ir dzimtā valoda?
5. Kurā gadā izveidoja Latvijas Kultūras kanonu? / Kas apkopots Latvijas Kultūras kanonā? / Cik kultūras vērtību apkopotas kanonā? / Cik nozarēs apkopotas kultūras vērtības?
6. Kurā datumā sākas mācību gads Latvijā? / Kad sākas mācību gads Latvijā? / Kā sauc 1. septembri Latvijā?

KLAUSĪŠANĀS

1. uzdevums

Klausies un atzīmē, vai atbilde ir pareiza (JĀ) vai nepareiza (NĒ).

Tekstu vari klausīties vairākas reizes.

	JĀ	NĒ
<i>Paraugs.</i> 1. septembri sauc par Zinību dienu.	X	
1. Zinību dienu Padomju Savienībā par oficiāliem svētkiem pasludināja 1971. gadā.		X
2. Dažādās valstīs Zinību dienu svin vienā un tajā pašā datumā.		X
3. Senāk bērni sāka iet skolā, kad beidzās ražas laiks.	X	
4. Pirmklasniekus svinību vietā ieved vecāki.		X
5. Pirmklasnieki Zinību dienā dāvanā saņem grāmatu.	X	
6. Zinību diena ir svarīga Latvijas kultūras vēstures daļa.	X	

1. uzdevuma klausīšanās teksts

1. septembris jeb Zinību diena katru gadu ir gaidīts un satraucošs mirklis visiem skolēniem. Bet vissatraucošākais tas ir tiem bērniem, kuri skolas durvis ver vajā pirmo reizi.

Ja palūkojas vēsturē, tad liela daļa no Zinību dienas tradīcijām Latvijā aizsākās laikā, kad mūsu valsts bija Padomju Savienībā. 1. septembri tieši kā Zinību dienu pirmo reizi atzīmēja 1971. gadā. Par to var lasīt laikrakstā "Padomju Jaunatne". Bet 1984. gadā 1. septembri pasludināja par oficiāliem valsts svētkiem.

Vairākās valstīs, kurās svin šo dienu, to atzīmē dažādos datumos. Šīs atšķirības veidojās vēsturiski. Agrākos laikos skaidrs bija tas, ka bērniem uz skolu jādodas rudenī, tomēr konkrēts datums nebija noteikts, jo tas bija atkarīgs no ražas laika beigām. Skolā varēja iet tad, kad bija pabeigti visi lauku darbi. Dažādās pasaules teritorijās ražas laiks beidzās atšķirīgā laikā, tāpēc arī mūsdienās mācību gada sākums dažādās pasaules teritorijās atšķiras.

Latvijā 1. septembrī ir vairākas svētku tradīcijas. Viena no zināmākajām ir tā, ka pirmklasniekus svinību vietā ievēd 12. klašu skolēni, kuriem konkrētais mācību gads ir pēdējais gads pirms eksāmenu kārtošanas un iestāšanās universitātē. Pēc pirmklasnieku ievēšanas seko īpašs brīdis jeb "pirmais zvans", kad pirmklasnieks iezvana savu pirmo mācību gada zvanu uz stundu. Tad bērni dodas uz savām klasēm, kur iepazīstas ar audzinātāju un ēd kliņģeri. Mazajiem pirmklasniekiem dāvanā pasniedz grāmatu, kas simboliski atzīmē skolas gaitu sākumu.

Zinību diena ir svētki, kas mūs atšķir no citu tautu kultūrām, līdz ar to tie ir arī neatņemama Latvijas kultūras vēstures sastāvdaļa. Lai arī bieži to sakām un bieži dzirdam, varam to atkārtot vēl un vēl – skola ir mūsu otrās mājas, bet skolotāji un skolēni ir kā mūsu ģimene.

2. uzdevums

Izlasi jautājumus un atbilžu variantus! Klausies sarunu un apvelc atbilstošo atbildi! Vari klausīties sarunu vairākas reizes.

Paraugs

Par ko stāstīs Laura?

A Par skolas radio

B Par apmaiņas programmu

C Par Austrāliju

1. Kur Laura uzzināja par apmaiņas programmu?

A No brāļa

B No vecākiem

C No brāļa draudzenes

2. Kāpēc Laura gribēja braukt uz Austrāliju?

A Viņa gribēja iemācīties franču valodu

B Viņa gribēja uzlabot angļu valodas zināšanas

C Viņa gribēja iemācīties angļu valodu

3. Kā Laura jutās, dzīvojot pie viesģimenes?

A Kā mājās

B Kā ciemiņš

C Kā svešiniece

4. Kas ir svarīgākais, ko Laura ieguva apmaiņas programmā?

A Daudz piedzīvojumu

B Labus draugus

C Patstāvību

5. Kā Laurai pēc tam veicās ar mācībām Latvijā?

A Daži mācību priekšmeti bija jāatstrādā

B Laurai bija vēlreiz jāiet 11. klasē

C Laurai nebija parādu

6. Kādas ir Luras emocijas pēc apmaiņas programmas?

A Viņa ir nobijusies

B Viņa ir pateicīga sev

C Viņa ir apjukusi

2. uzdevuma klausīšanās teksts

Radījuma vadītājs – puisis (R. v.) **Sveiciens visiem piektdienā! Jūs klausāties Valmieras Valsts ģimnāzijas radio "Par ko skolā nestāsta". Šodien ar mani sarunāsies Laura, kura pastāstīs par pavadīto laiku apmaiņas programmā Austrālijā. Sveika, Laura! Lūdzu, pastāsti, kā tu uzzināji par iespēju doties apmaiņas programmā?**

Laura – Čau, Kristap! Par šādu iespēju uzzināju no brāļa draudzenes, kura bija apmaiņas programmā Vācijā. Dzirdēju dažādus stāstus no viņas, un tie mani iedvesmoja. Tā kā biju pārliecināta, ka vēlāk studēšu medicīnu tepat Latvijā, Rīgas Stradiņa universitātē, gribēju vēl skolas laikā izmēģināt apmaiņas pieredzi. Kad izstāstīju vecākiem, viņi mani atbalstīja.

R. v. – **Bet kā tu izlēmi doties tieši uz Austrāliju? Tas ir tik tālu!**

Laura – No sākuma es gribēju braukt uz kādu tuvāku valsti Eiropā, piemēram, Franciju. Bet sapratu, ka pusgada laikā neiemācīšos franču valodu. Austrāliju es izvēlējos, jo tur ikdienā runā angliski. Domāju, ka tā būs laba iespēja uzlabot angļu valodas zināšanas. Protams, vēl gribēju satikt ķengurus un koalas.

R. v. – **Apmaiņas programmas laikā dzīvoji pie viesģimenes. Vai kontakts izveidojās ātri?**

Laura – Jā, ļoti ātri no svešiniekiem kļuvām par labiem draugiem. Man tur bija tāda sajūta, it kā esmu mājās. Pirms došanās uz Austrāliju sazvanījos ar viesģimeni *Skype*, laikus sapratām, kas mums ir kopīgs un kas atšķirīgs. Tas bija ļoti noderīgi. Protams, man bija jāpielāgojas viņu dzīves ritmam, jo es biju ciemiņš. Bet arī tas notika ātri.

R. v. – **Ko tu šajā laikā ieguvi?**

Laura – Es ieguvu daudz, daudz neaizmirstamu piedzīvojumu. Dalība skolēnu apmaiņas programmā mani padarīja daudz patstāvīgāku, tagad vairāk daru un izlemju pati. Esmu uzlabojusi angļu valodas zināšanas un spēju komunicēt ar dažādu tautību cilvēkiem. Bet pats svarīgākais – man tagad ir daudz labu draugu, pie kuriem varēšu braukt ciemos. Vasarā es viņus gaidīšu arī Latvijā.

R. v. – **Vai tev pēc tam neradās problēmas ar mācībām Latvijā?**

Laura – Tā kā Austrālijā biju tikai pusgada, man izdevās 11. klasi pabeigt kopā ar klasesbiedriem. Tomēr apmaiņas programmas dēļ neapmeklētās stundas bija jāatstrādā, jo Austrālijā bija atšķirīga mācību programma. Man tas veiksmīgi izdevās, un šogad beigšu jau 12. klasi.

R. v. – **Ja tev šobrīd īsi būtu jāpārlicina kāds doties apmaiņā, vai nē – ko tu teiktu?**

Laura – Pat nedomājot teiktu – ir jābrauc! Jā, tas ne vienmēr ir viegli, bet tas ļoti izmaina skatījumu uz dzīvi, paplašina redzesloku un kontaktus! Esmu pateicīga pati sev, ka saņēmos to izdarīt, kaut gan sākumā biju nobijusies. Starp citu, šobrīd mūsu klasē mācās meitene no Japānas. Ir tik interesanti vērot, kā viņai pie mums iet. Es uzreiz piedāvāju savu palīdzību, jo zinu, cik svarīga tā ir kādam, kurš atrodas svešā valstī un sākumā jūtas apjucis.

R. v. – **Hmm, tagad jāsāk pašam nožēlot, ka neizbraucu apmaiņas programmā.. Paldies, Laura, par sarunu! Lai tev veicas eksāmenos!**

Laura – Paldies arī Tev, Kristap! Tiksimies skolas gaitēnos.

Izmantotie avoti

Leksika un lasīšana

Ilustrētā junioriem, 2021, Septembris.

Ilustrētā junioriem, 2020, Septembris.

<https://minikar.ru/lv/children/sharikovaya-ruchka-sharikovaya-ruchka-istoriya-izobreteniya/>
<https://www.istockphoto.com/search/2/image?mediatype=illustration&phrase=open+backpack>
<https://www.auv.lv/iespejas/eko-skola/22-janvari-musu-skola-notiks-eko-skolu-forums/>
<https://www.bt1.lv/skola/>
<https://latcham.ie/activity/vasaras-nometne-berniem-mantojums/>
<https://twitter.com/uzdevumi/status/335322945016721409>
<https://vip.ventspils.lv/sveicam-skolotaju-diena/>
<https://www.vector4free.com/free-vectors/school-supplies>
<https://www.vecteezy.com/vector-art/1895400-school-symbol-apple-red-in-pile-of-books-literature>
<https://www.istockphoto.com/search/2/image?mediatype=illustration&phrase=stupid+fish>
https://www.123rf.com/clipart-vector/bad_grades.html?sti=n5us9rmbgrmhu7x33p
<https://www.callingallplatforms.com/2019/01/episode-100-our-first-phones.html>
<https://www.pinterest.com/pin/806988826968898434/>

Gramatika

<https://www.wise-geek.com/what-is-the-distributive-property.htm>
<https://www.debate.org/opinions/should-foreign-languages-be-compulsory>
<https://therapytravelers.com/enhancing-student-engagement-asr-active-student-responding/>
<https://everactive.org/projects/school-sport-for-all/>
<https://www.middleweb.com/42664/what-i-miss-about-my-middle-schoolers/>
<https://ozobot.com/blog/how-teachers-can-make-students-aware-of-their-capacity-to-help-others>
<https://www.korismaska.lv/foto/>
<https://www.delfi.lv/kultura/news/cultureenvironment/koncerta-tautas-deju-zelta-graudi-izdejos-slavenakas-latviesu-tautas-dejas.d?id=49178607>

Klausīšanās

<https://lr2.lsm.lv/lv/raksts/latvijas-simtqades-stastu-raksti/pirmais-septembris--zinibu-diena.a91415/>
<https://enciklopedija.lv/skirklis/125876-Zin%C4%ABbu-diena>